

ادبیات عمومی و تاریخی

هفته‌لق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته‌در

جلد : ۳

سنه : ۲ ۲۷ رمضان ۱۳۳۶ جمعه ایرتسی ۶ تموز ۱۹۱۸ نومرو ۴۴ — ۷۵

ارتحال پادشاهی

۲۴ رمضان ۱۳۳۶ و ۳ تموز ۱۳۳۶ چهارشنبه زوالی ساعت (۷.۰۵)
تخت عالی بخت عثمانیده طقوز سنه ایکی و آلتی کون بتون معناسیله پدرانہ
پ صورتده اجرای سلطنتدن صوکره « ارجی » امر جلیله لیک زن اجابت اوله‌رق
چهارشنبه کونی اقشامی وسطی ساعت یدی بی بش کچه ارتحال دار بقا ایدن مغفور و مرحوم
سلطان محمد خان خامس حضرتلری ، اجداد عظاملرینک برچوق خصائل نبیله و سجاای
حالیه و برکزیده سنه مالک ایدیلر . جتتمکان مشارالیه ۲۱ شوال ۱۲۶۰ سنه سنده سلطان
عبدالمجید خان فردوس آشیانک صلب پا کندن قدم نهاده عالم شهود اولمشلردی . مغفور
پدرلرینک اوچنجی مخدومی اولان مشارالیه حضرتلری سرایده اصول معتاده وجهله تعلیم
و تربیه کوزمشار و سلطان عبدالحمید ثانی دورنده ، ولی عهد سلطنت اولمق حسیله پک صیقی
یرتضیقه معروض قاله‌رق غایت منزوی و محجور برحبات امرار ایتمشرسده بو اوزون دوره
اعتکاف و انزوانک تأثیرات مؤلمه‌سنی مطالعه و تتبع ایله ازاله‌یه بذل غیرت و تاریخ ، شعر
و بالخاصه تصوف و ادبیات فارسیه‌ده تبحر ایتمشردی . مشروطیتک اعلانی اوزرینه شخصیت
علیالریه روا کورلمکده اولان تضییقات زائل اولمش و دور سابقده کی حزن ماجرالری
و علی‌الخصوص سجاای برکزیده و خصائل نجیبه‌لری ایله ذاتاً قلب ملتده مستثنی بر موقع
حرمت و محبت احراز ایتمش اولان مغفور مشارالیه ، ۳۱ مارت اختلالندن صوکره مجلس
عمومی ملینک قراری و صادر اولان فتوای شریفه‌نک حکمی موجبجه ۱۳۲۵ سنه‌سی

یکی ولی عهد حضرتلری

[آتی] رفیقز دن :

« لغات وقوامیسده خصائل عالیہ وفضائل برکتزیده بی افاده ایدر نه قدر کلمه و ترکیب وارسه جمله سنی ولی نوین عهد حضرتلرینک شان عالیلرنده استعمال ایدیکنز ، آلدانماز سکر . عبدالمجید بن عبدالعزیز خان افندمنر حضرتلری خاندان سلطنتلری ایچنده کام کام ، یاوزلر ، فاتحلر شکنده التماع ایدن نیرذکائی ناصیه بلندلری ایله تمثیل بیوران بر شهزاده فاروق خصلتدرلر . ادیب ، متفکر ، رسام ، موسیقی شناس ، انسان کامل ، بر قلب عالی صاحبی اولان ولی عهد حضرتلری ایله وطنمزده ، دینمزده ، ملتیمزده ، آل عثمانده کسب مفخرت ایتسه لر سزادر ، بز سلطان محمد خان سادس کبی بر سلطان ذیشان ، عبدالمجید افندی حضرتلری کبی برولی عهد ذی عرفان بخش ایدن جناب مولایه عرض محمدیه بورجلویز . ملک وملتک سلامت و سعادتی مقدر اولاسه ایدی ملتیزک سر متبوعیتنده بویله خاندان جلیل العنوان بولونمازدی . »

☆☆☆

(ادبیات عمومیہ مجموعه سی) - که بونجه عواطف سنیله ریه مباحی بولنیور - ولی عهد نوین حضرتلری سده سنیة نجابتنا هیلرینه عرض تبریکات و تقدیم عبودیت ایدر .

جمال افکار

ارمنیلر وارمنستان

تعاقب ایدن حادثاتدن صرف نظر بحفاظة مایته موفق اولمق اعتباریلر ارمنیلر ، الحق ، یهودیلر ایله مقایسه اولونه بیلرلر .

ارمنیلر حکومت عثمانیه داخلنده جالب اهمیت بر عنصردر . فی الواقع عبدالمجید ثانی عهدنده کی وقوفاث مؤسسه یه قدر تاریخ عثمانی بونلرله پک اوقدر مشغول اولدی ؛ لکن ارمنی ملتیزک هیئت عثمانیه ایچنده بر موقعی واردر . بش بحق عصرلق حیات سا کئانه و سا کئانه لرنده ارمنیلرک ترکله ، ترهک ارمنیلره خیلی دخل و تأثیر اولشدر . ارمنی سعی و عملی مملکتک ثروتنده حصه داردز . ممالک عثمانیه تک هر طرفنده ارمنی وارسه ده بونلرک اصل یرلری (ارمنیه کبری) و (ارمنیه

صغری) در [۱] غالب احتمال دنیاده ۳ میلیون قدر ارمنی وارد در قبل الحرب بونلرک ۱ ی عثمانلی تابعیتند ، بر او قدری قفقاسیه ده ، متباقیسی ایرانده وجهالت هر طرفنده سا کنندی .

(ارمنیه کبری) و (صغری) دنیان قطعات الحاله هذه کاملاً ارمنیلر ایله مسکون دکلدن . حتی ، ترک و کرد اهالیکنک آرمسنده بونلر بر اقلیت تشکیل ایدر . (صاسون) و (زیتون) دائرهلری کی محالر استثنای ایدلک اوزره ممالک عثمانیه ده کاملاً ارمنی ایله مسکون قطعه یوقدر .

ارمنی ساکن بولونان یئرلر شمالاً قفقاس شواهی : شرقاً جزر دکزی : جنوباً عراق و بین - النهرین : غرباً فرات وادی علیاسی ایله قابل تحدیددر . بواراضی تقریباً یکرمی بیک کیلومتر و مربعنده اولوب عثمانلی ، روس ، ایران حدودلری آرمسنده قالمشدر . مملکت علی الا کثر طاغلقدر .

جبال ، چوق وقت نیت اووهلره منتهی اولور . (قور) Kour (آرافس) Arax (فرات) ، (دجله) انهاری ایله ممالک عثمانیه ده (وان) ، ایرانده (رومیه) و روسیه ده (سوان) Sévan کوللری قطر مذکورک خزائن مهمه میاهیه سی ترکیب ایتکده در . یوقاریده اقام صوغوق ، فرات وادیسنده ایسه صیجاقدر . قطعه حیوانات ، نباتات ، معادن اعتباریله زنکیندر .

ملاحات عرقیه به کلمه : ارمنیلر انی یابیلی ، تندرست ، توانا ایسه لرده کندیلرینه اتنوغرافیا علماسنجه اسناد اولونان لطافت عنصربه یی قبول ایتکده معذورم . بک قره قاشلی و بک قره صاچلی ، چوق اسمر ، خشین وجود و تنلی انسانلر علی الا کثر کوزل اوله میور . طایفه حیاتی ارمنیلرجه اصیلدر . آره لرده اولاد و بابا و زوجه محبتی بک متکاملدر . آفاطولیده کی سائر اقوام کرک تردیات بدنیه دن ، کرک فساد اخلاقدن طولایی انحطاطده ایکن ارمنیلر حیادت عرقیه لرینی شایان امتثال بر صورتده محافظه ایتشلردر . ملت ذکی و چالشقیدر . فی الواقع بر آرز بطلی در . فرط تدبیری سه ور .

سریع الانتقال و جوال دکلدن ، روم ، ارمنی به نسبتله دهها چالاک و حتی عجولدر . لکن ارمنی اندن دهها دور اندیشدر . چوقجه دوشونور . یاناجینی چوقلق سویلر . واهی دکلدن . اصول وقاعده به تابعدر . آغیر باشلیدر . بونلردن هر نوع ارباب صنایع و حرف یتشمشدر . اطبا ، معلمین ، دعوی وکلای ، رهبان و حتی ارباب دانش هر طایفه تیز ایدرک ملتک موجودیتی طایفه اثبات ایتشدن . دنیایک افطار اربعه سنده ارمنی سعی و عملنه تصادف اولونیور .

آمریقاده کوردیکم ارمنیلر حقنده « ماورای اطالسی » ده تقدیراً بیان مطالعه ایتدم ، - بر جدید مهاجر اولان اقوامی تعداد ابتدکی وقت (جیمس برایس) Bryce بونلردن مستعدینی کوره میور ، هریرده ، خصوصیه روسیه نیک مهم مراکزنده ارمنی سعی و عملنه تصادف اولنور .

ارمنی صبور و جلودر . ذی عنعنه در . ملیت و حیت بروردن . لکن سلیم نه دن ؟ ارمنی قاتولیکارینک بر قسمی ملیت لرینی اضمارده بر ذوق طوبارلر . ارمنیلر هندو - اروپائی عرقنه منسوبدولر . اوزون زمانلردن بری پارطلر ، آثوریلر ، مدیه ایلر ، فارسیلر ، بابلیلر ، یونانیلر ، اسکندرک خلغلری ، کورجیلر ، کردلر ، روسلر ، ترکلر ، عربلر ایله غوغا ایده ایده محافظه موجودیت فی اوکرشمشدر و مجادله حیاته خبی ممارسه کسب ایتشلردر . بونلرک یالکنر یهودیلر کی دسائس اقتصادی خصوصنده قابلیت اولق شوطه طورسون زراعتجه ده مهارت لری واردن ، آمریقاده و خصوصیه (کالیفورنیا) ده ذکرلی ارمنی جفتجیلرینه و باغجیلرینه تصادف اولنور . ارمنیلرک بدیعیاتده موقعلری واردن .

[۱] ارمنیلر کندیلرینه (های) مملکت لرینه (هایاسدان) دیرلر .

ادبیات‌های زندگیندر . وندیکده وویاده قاتولیک (مهیتاریستلر) كه مؤسسه‌لرنده [۲] ، از جمله (سان لاجارو) San Lazzaro آطه‌سندگی رسم غاله‌ریسنده انكیز فلاسفه ویدیوونندن مشهور (راسکین) Ruskin ك تقدیر ایتدیكى تصاویر وجوددر . موسیقی‌دهده بویله . بونكه برابر مشاهیردن برارمنی بدیعہ کاری تاریخ قید وثبت ایتیور . ارمنی کلیسا‌لرنده الهی خوان طائفه‌لری بدیعیات اعتباریله اربانك نظر استصاری جلبدن خالی قالیور .

ارمنی دیلی (هند وجرمانی) السنه‌سنگ قسم ایرانیسنه ملحقدر . (اسکی ویا ادبی) ، (یکی ویا طادی) ایکی ارمنیجه اولوب شو صوکنجیسی بش قدر اهیجه به منقسمدر . یکی ارمنیجه به برچوق ترکیه و عیصیجه کله قارشمشدر . ارمنیجه سرت ، خشین ، تنافر حررف و اصواتی محتوی ، حاجه زوگورت برلسانددر . صوكن هجالر محدود اوقونور . نحوی ، جذور کلاتی ، وصف ترکیب‌لری ، سیای خصوصیتی ، یکی کله ایجادنده کی سهواتی ، تکامل طبیعیتی ، صرفی ، ادبیاتی اعتباریله اسکی ارمنیجه ، قدیم یونانی و آلامانجه به تشبیه اولونه‌یلیر . ادبیات‌ده زوگورت دکادر ، خرسیتیانقدن اولکی آثار همان کاملاً مندرس اولمشدر . لکن ارمنیلر كن نصیرندن صکره کوزل بر ادبیات باشایور . بشنجی عصر میلادی بوادیاتك پارلاق دوریدر . اون بدجی عصره قدر محافظه تواتر وعغنه‌ایلمش و برطاقم ترجمه‌لر ، تاریخلر ، شعرلر وجوده کلشدر . اون شکزنجی قرن میلادیده ویانه و وندیک قاتولیک (مهیتاریستلر) ی برچوق همتلرده بولونمشلردر . [۳] زمان حاضردهده ارمنی ادبیاتی یواش یواش ، لکن اساسی برشکاده تکمل ایدیور بونكه برابر اعتراف ایدلم که ادبیات مذکوره ادبیات همومیده موقع طوته‌جق قدر متکامل دکادر .

ارمنیلر ازمنه مظلومهده (زردشت) (مائیزم) ینه محوسیلکنه منسلک ایدیلر . (مسائی) مذهبی ، هند ادیان مختلفه‌سی‌ده ارمنیلره نافذ اولمشدر . براسطوره‌یه نظراً Edessa یعنی اورفه قرالی (آبغار) Abgare حضرت عیسی ایله مکاتبه ایدرك تدابیری ایچون مشارالیه پیغمبرك تلیدلرندن برینی نزدبته کتیرمش .

اصل ارمنیلری خرسیتیانغه ادخال ایدن ذات رواسته نظراً (غریغوریئوس = قریقور ، کرقور منور) حضرتلریدر Sait Grégoire l'illuminateur نصرایتك ارمنیه به دخولی ۳۰۱ سنه‌سنه مصادفدر . (قریقور) برچوق مظالمه کرفتار اولدقدن صکره عاقبت الامرقرال (تیریدات) ی Tiridate ایمانه کتیرمش وتون مملکتك نصرانیته کیرمه‌یی بوقعه‌یی تعقیب ایتمشدر . ارمنی حکومتی ، عیسوینی دین رسمی وملی اوله‌رق قبول ایدن ایلك دولتدر . ارمنی کلیسائی یالکز اوچ قونسیل مقرراتی قبول ایتدی : ۱ - (ازنیق) Nicea ۳۲۵ ؛ ۲ - (قسطنطینییه) ۳۸۱ ؛ ۳ - (ایانلوغ) Ephesus ۴۳۱ - ، حالبوکه روم کلیسائی بدی قونسیل احکام ومقرراتی قبول ایتمشدی .

[۲] بو طریقت ۱۷۴۰ ده وندیکه اتجا و هجرت ایدن (مهیتاز) آدلی بر راهب طرفندن تأسیس و (جزویت) لر جانبندن حمایه اولونمشدر .

[۳] (غارامیان) و (مراد) نامنده کی خیرات اصحابك سایه‌سندده مهیتاریستلر وندیک و (پادوا) ایتالیا‌ده مهم مکتبلر آچمشلردی . بوضوكن مؤسسه بالاخره پارسه نقل ایدلمش واوراده یکریمی سنه کشاده بولونمشدر . بودارالعرفانلردن ارمنیلر يك زیاده استفاده ایتشلر وبوضورتله برچوق ارباب دانش وحقی متفکر یتشمشدر .

ارمنیلر تصاویر اعتبار ایتزلر . (تصویر شکن) Iconoclaste در لر . کلیسارنده یالکز (ام الله) ایله (ابن آدم) ک رسملری بولور . ارمنیه یه نصرانیته ایلک زمانلرنده معتزله ورافیلرک مسالکی کیردی . ۶۲۲ ده (آسرون - آسدراس) Esron-Esdras ارمنیلری (قاضی کوی) = (خالکیدون) قونسیلی احکامنه ارجاعه موقی اولدی . قاتولیک وارمنی کلیسالی بینه کی فرق بیوک دکلدن (قاتولیکلر) (قاضی کوی) مقرراتی طائیلر . ارمنی رئیس عالی روحانیسی ، (قاتوگیکوس) قفقاسیه ده (آچیاژین) ده (چاکلی کلیسا) مقیمدر . وان کولنده (اختتامار) مناسترنده ، (کلیکیا) ده (سیس) ده ده برر (قاتوگیکوس) واردر . استانبولده حکومت قارشی مسئول بر ارمنی قاتولیک بطریق واردی که بویلاخره قدسه کوندرلش واوراده (مار یعقوب مناسترنده) کی بطریق ایله برلشمدر . ارمنیلرک قسم قلیلی روما کلیساسنی پناه اتخاذا ایدرک برارمنی ماتی قاتولیک سبطی تشکیل ایتشلردن . بولکلیسا ، پایالق طرفندن ۱۷۴۲ ده طائمشدر . بوسایه ده اجنبی حمایه سندن مستفید اولان بعض خلق توره مشدر . بونلرک استانبولده بر بطریق بولور . بر آزده ارمنی پروتستانی واردر . (انکلیر واجنبی کتاب مقدس شرکتی) و آمریکا میسیونرلی بوکا چوق چالشمشلدن . ارمنیلر ایله پروتستانلر بینده ذاتاً بیوک بر برودت یوقدر . اون آلتنجی عصرده ارمنی کلیساسی پروتستان ره فور، نیک صنادیدندن (آراسموس) Erasmus و (مه لانتون) Melanchton ایله مخابره یه بیله کیرمشلردی . لکن جزویتلرک وسائر قاتولیک ره باننک دسائیسله بو کیفیت حکومت قارشی براهات شکنده کومسترلش وایش عقیم قالمشدر . ارمنی قاتولیک و پروتستانلری علی الا کثر بلده سکنه سیدر . قاتولیک جماعتی آرمه سنده ده (هاسون) و (آتی هاسون) فرقلری غوغاسی خیلی کورولتی یی موجب اولمشدی .

کله لم علی طریق الاختصار ارمنیلرک تاریخنه : اساطیره نظراً ایلک ارمنی (تاقاور) ویا قرالی (تکفور ، تکور ، یعنی نصارا حکمدار وامیری ، تکفور طاغی ، تاقاور چیویسی ، الخ کی کله لر بوندن کلیور .) (هائیغ) Haïg بن (طورغوم) Thorgom بن (نوح) علیه السلامدر . میلاددن یکریمی عصر اول بابلدن ارمنیه یه کلشدر . بوذاتدن صکره حده ، حساب کلز حکمدارلر ارمنستانده ، خرافاته نظراً ، سلطنت سورمشلردن . بومیانده یونانیلرک (آرم) Aram دیدکری (آرام) ویا (آرام) Aram ، اسمنی بتون الکایه ویرمشدر . بوملوک بعضاً علی وجه الاستقلال حکم سوردرلردی ، بعضاً آثوریه ، مدیه ، فرس ، ماکدونیا لیلرک حمایه و تابعیتنه کیررلردی . ارمنی تاریخنک بو دوری مصالیر ایله قاریشیق اولدیغندن اعتاده شایان اوله ماز . بر آرز جدی تاریخ (قبل المیلاد ۵۶۰) (دیقرا) ایله باشلور . « ۱۰۰۰ بیگ رجعتی » صاحب مشهوری (قسه نوفون) ه نظراً ، مرقوم (دیقرا) ، صوک مدیه پادشاهی (آستیغ) ه قارشی کلک ایچون (کی خسرو) ه معاونت عسکریه ده بولومش ، مملکتنک حوالی جنوبیه سنده بر قاج شهر بنا ایتش . شمندی (دیاربکر) ویا (آمد) (قدیم Amidum) دینان (دیقرا) Tigranacert بلده سنی قورمش [۴] بو پادشاهک خلفلری اکامره عجمک تابعیتنه کچمش (وان) زاده (واهه) Vahé اسکندره قارشی اولان محاربه سنده بولش . بونکله ۱۸۰۰ سنه سورن وارمنیه یه ۶ حکمدار ویرن (هائیغ) سلاله سی منطقی اولور . اسکندرک وفاتنده ارمنیه الکاسی سوریه یه انضمام والتحاق ایتدی . اسکندرک خلفلری آرمه سنده [۴] بو شهرک بتلیس ولایتنده (سمرد) قصبه سی اولدیغی ده روایت ایدیور ؟ !

ظهور ایدن غوغالردن استفاده ایله (آرشاغ) ما کدونیلرک بویوندوروغندن مملکتی قورتاردی .
 وکندیسنی مدیه لیلرک، فارس لیلرک، بابلیلرک پادشاهی اعلان ایله قرداشی (واغارشاغ) Vagharchag ی
 ارمنیه تختنه اجلاس ایتدی . بوذاتک یکریمی ایکی سنه سورن عهد حکومتنده قانونلر یاییلدی . ملک
 اعمار وتنظیم ایدلدی . حقوق عباد محافظه ایدیلرک ثروت ورفاهیت حاصل اولدی . اجنبی دیارلردن
 دکرلی آدملر جلب ایتدیلدی . خلفری ایسه یونانیلری قافرانه قدر سوردیلر . (ایکنجی آرشاغ)
 (قبل المیلاد ۱۲۷) بیوک فتوحاته موفق اولدی . آناتولی بی کاملاً آلدی ؛ حتی ، علی روایه
 یونانستانه قدر کتیدی ! (ایکنجی دیقران) (قبل المیلاد ۱۱۷) ک عهدی ارمنی سلطنتک دورشکوهی
 عد ایدلشدر . ایشته روما استیلاسی بومصره تصادف ایدیور . بویادشاه رومانک اعداسندن (پونتوس)
 Pont قرالی (میتربدات) Mithridate ی حمایه سنه آلیورسده مغلوبیته اوغریپور، فتوحاتی غائب
 ایدیور ؛ عجم ظفرندن صکره آلدی (شهنشاه) لقی ده قالدیور . اوغلی (آرتاراسد) Artarase
 (قبل المیلاد ۸۵) اوزون زمان سلطنتده بولونیور . لکن (مارکوس آنتونیوس) ایله محاربه ده اسیر
 دوشدیکندن اسکندریه به کوندریلیور، اوراده (نله اوپاترا) نک هرئصله مظهر توجهی اوله رق اطلاق
 ایدیلیور . بوقایعدن صکره تاریخ ارمنیه نک ضیاع استقلال، رومایه التحاقی قید ایتکده در .
 مختاریتنی غائب اتمکله برابر ارمنیه ده ، روما پروقونسوللری شکنده ووالی رتبه سیله (آرساسید)
 Arsacidae لرحکم سوریور . مملکت رومالیلردن پارتلره ، بولردن اولکیلره مکیک کی کیدوب
 کلیور . بوانتاده ارمنیه ده کونا کون محاربات اولیور . اسرا نک اوقدر جوال وفعال اولدیلرندن آنارشی
 اولامجه دهشتیله ارمنیه بی تخریب ایدیور . غوغالرک صوکنده رومالیلر ارمنیه نک غربنی ، عجم شاهی
 (شاپور سوم) Sapor III شرقی آله کجیریورلر . (خسرو) Chosroes ایسه هرایکی قسمی استیلا به موفق
 اولیور و (دردنجی آرزاس) Arsace ی شکلاً قرال اولق اوزره براقیور . مهقوم ایله خاندانی
 منطقی اولفده در . بو آل قبل المیلاد ۱۴۹ دن بعد المیلاد ۴۲۸ سنه سنه قدر دوام ایتشدی . بوندن
 صکره غربی ارمنستان شرقی روما قیصرلکنه مرتحل اولشدر . ماباقیسنی ده عجم شاهلرینک (سرزبان)
 دنیان امراسنه کچمشدر . (سرزبان) «حدود محافظی» ، «مارکی» Marquis دیمکدر . [۵] ۴۲۸ دن
 ۶۳۲ به قدر بولردن یکریمی والی کلشدرکه جمله سی ظلم واستبدادلی ایله مشهوردر . ظلمک سبی
 ایکی ایدی : غریبه ظلم استانبول روملری ایله ارمنیلرک نصرانتیجه اختلافلی ؛ شرقده ارمنیلرک
 عجلردن بستیون بشقه بردینه سالک بولونمالری . ایشته بوقاریشیق هنکامده اسلامیت ظهور ایتدی .
 ۶۷۵ ده عربلر ولایت ارمنیه بی آلدیلر . ۸۸۵ ده بغداد خلیفه سی ، (برنجی آشاد) Achad ی
 قرالغه نصب ایتدی . بونک اخلافی (پاخراتید) Pagraatidae ۱۰۲۱ سنه سنه قدر حکمران اولدیلر .
 صکره (سلجوق) ترکری توره دی . بغالردن قورتولق ایچون قرال (واسبوراغلی) Vashbouragan
 روم قیصری (ایکنجی واسیل) ه باش اوردی ایسه ده بوده مملکتی مدافعه ایده مدی . بوفرستدن
 استفاده ایله کرجی قرالی (ایکنجی داؤد) شمالی ارمنیه بی آلدی . مونغوللرک استیلا سیله کرجستان
 ایله برلکده ارمنیه ده یغما کرله منتقل اولدی . بولرک اسلامیه دخولندن (۱۳۰۵) صکره ولایت
 تخریب ایدلدی . ارمنی افاضلندن برطاقی (کاکیا) به التجا ایتدیلر و برحکومت قوردیلر . ۱۳۲۰ به
 قدر دوام ایدن بوحکومه ترکملر، تانارلر، مملوکلر تسلط ایتدیلر صوک ارمنی قرالی (آلتنجی لهوون)
 [۵] عجم سرزبان ومارکی کلهری برجوق أوروبا وفرنس کلمات مشترک سی کی برأصدن می منشعبدر ؟

امرای نصارانک حمایه و معاونتی ایستهدی ایسهده هیچ برشیته موفق اولهمدی واسیر ایدلدی .
۱۳۹۱ده پارسده وفات ایتدی . عرب و عجم اشیا و قورصانلری منادیاً الکابی تخریب ایتدیلر .
طاقبت مملکت ترکاره ، روسلره ، عجلره کندی .

تکرار ایدلم: صوک زمانه قدر تاریخ عثمانی بونلر ایله چوقلق مشغول اولمدی ایسهده مقدرات
عثمانیه ارمنیلر بک خفی بر تاثیر ایتقاع ایتشلردر . اگر اجتماعی و عاقلوی ، خصوصی و صمیمی تاریخی
یازمقی ایچون وثائقه مالک اولسه ایدک ملتین آره سنده نه بیوک براخذ و اعطا اولدیغنی اوزمان آکلایه حق
ایدک مع الناسف بوکبی منابعدن محروم . ارمنیلر بوغازلرینه بک دوشکون ایدیلر . آلا نوره دیدیکمز
بر طاقم یمکار بیله قسماً ارمنیلرک ایجادیدر .

ازمنه اخیرده ارمنی ملتی متنبه اولدی . بونلرک بر چوغی روسیهیه ، اوروپایه ، آمریکایه ،
تجارت طریقله هندستانه کیتدی . اوزمان احوال عالمی بشقه برکوز ایله محاکمه قابیلیت حاصل اولدی .
اسکیدن ارمنیلرک ترکار غیر مسلم اقسامی صاییلیدی . مان هرارمنی ایکی لسان ایله متکلمدی .
بواثتلاف و وفاق زائل اولدی . ۱۲۹۳ محاربه سندن صکره روسیه حکومتی کندی علیهنده عقد
ایدیان ۱۸۷۸ بر این معاهده نامه سنک کافل وضامنی ، انکاتره ایسه ، عقد ایتدیردی بجهده خلافکیر
ودشمنی موقعنه کاشیلر . [۶] انکاتره ، اناطولیده ترکارک و روسلرک علیهداری اوله حق عناصری
مشتري دفترینه قید ایتدی . ارمنیلره بوز ویردی . رارمنی مسئله سنک وجودی اوله حق غوغا یزشدی .
ممالک اجنبیهده (طاشناقسوتیون) و (هینچاق) کی کیزلی قیام جمعیتلری تأسیس ایتدی . ۱۸۹۴-۷ده
اختلاللر چیقدی . انکاتره منابعنه باقیلیرسه بوکبی قتل عاملره یورلک زماندن بری تصادف اولونمور .
بوراده ارمنی قتاللرینی تدقیق ایدمجه دکاز . اجانب ، از آن جمله ارمنیلرک ذکا و درایت ، اقتصاد
وسمی اعتبارله تعالیلرینی ترکارک کندیلرینی چکه مدکارینی ایلری به سورمه رک اختلاله سیبیت ویردکلرندن
بحث ایدیورلر . ارمنی فضائل ماده اعتبارله ترکه متفوق اولدیغندن ساحه اقتصادیاتده دائماً آنک برینی
آلیور . ترک بوندن طولایی حسود اولیور . تعصب و غیرت دیتنیه سی اویانیور دیورلر بوجهت بک
دقیقدر . عجباً بویله می اولدی؟ یوقسه روحیات خلائق Psychologie des foules نظریاتجه برکوردو کو
شی ، بی معنا ، بی مقصد بر مقاتله می اولدی؟ فرانسه اختلالنک سوا حقنی ، لدنیاتی ، اختلالی اداره ایدنلرک
بیله آکلامدقلرینی دو قنور (کوستاو لوبون) مذکور انقلابه هاند کوزل برکتاننده خیلی مقنع
دلایلله اثبات ایدیور .

بوجهت محتاج تدقیقدر . عجیبکی ، افراطی ، روح آشنا اوله ماملری ، هر حالده بعض سوانق
داخلیه وارمنی قومیتلرینک عجیبکی ، افراطی ، روح آشنا اوله ماملری و افرادینک آثارشی
وسوسیالیزم مسلکارینه تبعیتلری روسیهده تدرس ایدلمش (نیایه یلزم) اصوللرینک تعمیمی روس ارمنی
اختلالنک سرایتی هرشیدن اول انکاتره نک صحنه به چیمه سی ارمنیلر واسطه سیله ایندیکی تجارتک سکتهدار
اولمی ، روسیه نک باطوم ، باکو طریقله آجدیغنی ایران بویله ممالک عثمانیه دن کچن و تجارتی ارمنیلرک
بادی غناسی اولان بولک انصادی و انکاتره نک بوندن ضرر کورمی کندی حسابنه روسیه و ترکیه به
علیه دارلق ایتشی ارمنیلرک بادی پریشانیسی اولمشدر . [۶] انکاتره فی سبیل الحق هیچ برملتی حمایه
[۶] ارمنیلر اسکیدن بری ، کاه کاه ، روسیه دن امید وار اولمشلردی . روسیه نک نه تمشیلکار
پواتیقه سی اولدیغنی ایجه قنرس ایتهدن ، ارمنی سرامدلری جاری بر مخلص ، بر رها کار نصرانیت
عد ایتدیلر . بیوک پترو نک هنکام سلطنتنده ارمنی هیاتی کیدوب مومی الیه حالرندن شکایت ایتشلردی .

ایتمز هرکار وزارتده کندی منفعتی آزار . اکر دنیاك هجری برکوشه سنده کی رمنیلری صحابتدن مقصدی انسانیت پرورلك اولسه ایدی آیدن اول ابرلا بدیلری کندی اسارتندن قورقارمه سی اقتضا ایتمیدی ؟ بواسباب اغتشاشه عبدالحمیدك انکیزل ایله اولان سوء مناسباتی علاوه ایتمک کرکدر .

مهمول نوری

(ایکنجی فانی) و (برنجی نیقولا) ارمنی رئیس روحایسنه وعد استقلال لطفنده بولومشلردی . حتی مملکت مستقبله ك قانون اساسی وسودلری بیه تدبیر ایتمشدی . اردوسی ده کاغد اوزرنده تنظیم ایتمک شرفه مظهر اولمشدی . بازغی ده تقرر ایتمدی . بونلر کی کرچیلرده موسقرق فریفته اغغالی اوله زق قرالری (۱۳نجی جورجی) نیم رضا، نیم جبر ایله حقوقی امپراطور، فراغت ایتمشدی . مملکتک روسیه به الحاقندن مسکرمه کرچیلر خیلی شدید معاملاته دوچار اولدیلر . روسلاشدیرماق ایستندیلر . بومثال ارمنیلرک بادی انتباهی اولمشدی . ۱۸۲۵ده بطریق (باشنجی نرسس) ارمنیلرک ساکن اولدینی عجم ایالاتک روسیه به ارتحالنه چالمشدی . (ترکمن چایی) معاهده سی (۱۸۲۹) ایله (آراقس) اندرایران طورباغی آققاسیه به التحاق ایتمدی . بونک اوزرینه برروس ارمنیه ولایتی وجود بولدی . ایشته بوآن استخلاصی بیوک بر دوره اعتساف تعقیب ایدیلر . فی الواقع ارمنی بکری ، ره بانی ، ایلری کانلری رتبه ، پایه ، معاش و شرفه نائل اولدیلر ، لکن ، چار رهاکار ، حکمدار خلاصکار بر (بولوبنیه) ایله ارمنی کلیسائی تنسیقه باشلادی . بر (سینودوس) مجلسی قورولدی . بونک اعضاسندن آتیسی جانب ملکداریدن نسب ایدیه جکدی . کذلک بر (مدعی عمومی) ده چار ایله کلیسا بیننده واسطه مخاره اوله جکدی . خلاصه ، روسیه کلیسائی مراقبه به و (قولونیاله) مناسیله (جای) باشلادی . مکاتب و معارف عمومی به ده بویکی تضیقانه کرفتار اولدی . بومظالم واعتسافات ارمنی کنجلیتک و ارباب جمتک اوروپا به آقین ایتمه سته سیدر . (خاچاپور آتوویان) و (نعلندیان) غایه ملایه به چالیشان بوزمه منوراندند . روس ارمنی کنجیری و وطن رورری ترکیه بی ده روسیه ظن استیلر . مهاجده به سیقو لوغ اولدیلر . ترکلرک روسلر کی بر فکر تملیکازانه سی یوقکن ، بو وطن پرورل طرفندن عینله روسلر کی معامله به کرفتار اولدیلر .

ارمنی قومیتلری اکثریتله هضم اید . مدکاری معلوماتی اکتساب ایدن ذواتدن ، و ، برده هر پرده و هر ملتده امثالنه تصادف اولومان سرسریلردن مرکبیدی . بونلر ملتی ارهاب ایتدیلر . قیردیلر . زوللی ارمنیلر قومیتلردن چوق حقیقتی چکدیلر . اشقیابه فولاق آصمیان برچوق ذرات تولدیرلدی ، اورولدی . جایتلر اولدی . خام فکری قومیتلر به ض کویلرک حضور و راحتنی کلیاً منسل ایتدیلر . بوجمیتلرک مملکتک برچوق یرلنده عمومی آسایشی اخلال ایتدیلرینی . از آن جمله محضاً اوروپا ک نظر دقتی و مقداحه سی جاب ایچون باتنی ممانی هجومی حیر حصوله چیقازدیلرینی اونوته حق اولورایسه ک بی طرفلی ایتش اوله یز . بوجهتلر اهدار انکیز راپورلرنده بیه مذکوردر . کذلک اصلاً ایشله برهلافه لری اولیان پروستان میسیونرلرده مسئله بی آزیتمدی . انکیزه ارمنی مسئله سی کنندیسنه ایش ایدندی . روسیه ایسه بوکا مخالفی شماریلدی . برنس (لوبانوف) عبدالحمیدی خیلی قیشقرتدی . موسو (هانرتو) ده بوکا چالمشدی . ارمنی مسئله سی ، بومشله ایله و غیر شلدینی ایچون بر طرف اولمیدی . اکر بونک ایله اوغراشلمسه ایدی غایه بوغدر اوزون سورمه ، بر موت طبیعی ایله قاپانیردی . نته کیم بالاخره اوله اولدی . دولتلر بیننده کی عدم ائتلاف منافع عبدالحمید ثانی به او یونلر اویناتیدی . اکر بین الدول وفاق تام اولسه ایدی تذبذب افکاره محل اولمازدی . ده ایلری کیده لم ، بلکه مسئله احداث ایدلزدی . بوغوائل ، و آنلری سوندورمک ایچون ایدیان مظالم اقتصاداً ، سیاسته ارمنیلر ده ، ترکارده مضراولدی . ارمنیلرک روسلردن کوردیکی مظالم متاده ، علملرنده تطبیق ایدیان منتظم اعتساف بولتیقه سی V. Bérard ک L'Empire Russe et le tsarisme جنه نلر اثرنده تفصیل ایدلشد .